

БИОГРАФИЈА Павла Васића

Награда која се данас уручује колеги Владимиру Митровићу за његову монографију АРХИТЕКТА ЂОРЂЕ ТАБАКОВИЋ, носи име ПАВЛА ВАСИЋА, нашег еминентног сликара, историчара уметности, ликовног критичара, педагога.

Павле Васић рођен је 30. 8. 1907. године у Нишу, али образовање је стекао у Београду, граду чији је командир био његов деда по мајци Павле Јанковић, артиљеријски пуковник. Деда Павле је, по самом казивању професора Васића, био заслужан за његов животни пут. Наиме, посматрајући свакодневно свог унука како не испушта оловке и боје из руку, прво му је купио монографију француског сликара Ораса Вернеа, а потом га одвео у Уметничку школу, у коју се уписао 1922. после положеног пријемног испита.

С обзиром на чињеницу да је паралелно похађао и III мушку гимназију, после две године млади Васић напушта Уметничку школу, јер му се чинило да су пријатељи, корзо, познанства, много привлачнији него седење у школским клупама пре и поподне. По завршеној матури, фасциниран радом Јована Бјелића, Павле Васић, 1926. године, приступа у његов атеље и под чврстом Бјелићевом руком учи сликарство пуне три године, покушавајући да надокнади пропуштено време.

Први пут излаже 1929. године на изложби *Цвијете Зузорић* и од тада на њима стално учествује. Излагачка делатност Павла Васића текла је у два маха: између 1929-1940. и од 1945. до 1957. године.

Данас, његове слике налазе се у Народном музеју у Београду, Савременом музеју у Београду, Војном музеју, Историјском музеју такође у Београду, Музеју ПТТ, Музеју у Топлицама, Шапцу, Пожаревцу, Зајечару, Крушевцу, Нишу.

Паралелно са својим сликарским ангажовањем Васић је давао испите и на Правном и на Филозофском факултету. Звање диктора наука из области историје и теорије уметности одбранио је 1956. године на Универзитету у Љубљани.

Од своје мајке наследио је велику љубав према музици и нарочито позоришту, са којим је имао непосредан контакт 1936. године. Једног дана срео је Тодора Манојловића, који је у неколико махова писао о његовим сликама на изложбама у Павиљону и чија се драма *Опчињени краљ* управо припремала на сцени Народног позоришта у Београду. У разговору, Павле Васић му је понудио неколико својих студија за костиме племства баварског двора и униформе великодостојника. Скице костима су прихваћене, те се име Павла Васића појавило на позоришном плакату као једног од аутора костимографије за ову представу.

Године 1939. почео је да ради као асистент у Музеју кнеза Павла, али ратни вихор га одводи у заробљеништво у Јужну Италију, у место Аверси, близу Напуља, где са осталима учествује у оснивању такозваног *Заробљеничког позоришта*. После капитулације Италије, пребачени су у Тоскану где их, на њихово велико изненађење, преузимају немачки војници. Тада је Васић открио свој афинитет према писању, написавши комад о логору верно описујући живот и збивања у њему. Позориштем Павле Васић бавио се неколико година по завршетку рата, а позоришним списатељством до краја живота. (драма о Јоакиму Вујићу у Србији, о Живку Павловићу, о Захарију Орфелину...)

Године 1948. живот Павла Васића кренуо је другим путем. Наиме из УЛУСа (Удружења ликовних уметника Србије) стигло му је прво постављење за професора у гимназији, а убрзо и за професора историје костима на новооснованој Академији примењених уметности, где је и пензионисан као редован професор. Костимографија је постала његово главно занимање и како је једном приликом сам записао, *служба у којој сам стекао каријеру професора разних степена, написао низ радова, студија и књига из те дисциплине, поред не мање обимног рада и на историји уметности.*

Павле Васић хонорарно је предавао и на Позоришној академији (предмет *Стилови* у коме су били обухваћени историја уметности и историја костима) као и на Музичкој академији у Београду, Академији ликовних уметности у Новом Саду (1974-79), Факултету примењених уметности у Београду (предмет *Историја ношње*, 1980-85) и на Филозофском факултету, на групи за Историју уметности (предмет *Историја европске уметности од XVI века до најновијег доба*, 1952-63).

Павле Васић аутор је великог броја текстова из области историје уметности, које је почео да објављује још 1938., у часопису *Уметнички преглед*, а бавио се и ликовном критиком коју је почео да објављује почетком педесетих у дневном листу ПОЛИТИКА.

Објавио је преко 3 000 радова: књига, студија, предговора, чланака, каталога и других текстова. Његови научни радови су објављивани у Бечу, Венецији, Будимпешти, Букурешту, Северној Америци.

Поменимо значајне публикације: *Линија и облици* (1952), *Увод у ликовне уметности* (1959), *Одело и оружје* (1964), *Уметнички живот I-IV* (1973), *Примењена уметност у Србији 1900-1978* (1981), *Војвођански сликари у Србији* (1950), *Портрети Константина Данила* (1961).....

Добитник је више значајних награда и признања, између осталих ВУКОВЕ НАГРАДЕ (1977), ОКТОБАРСКЕ НАГРАДЕ (1974) и др. Био је члан УЛУС-а и УЛУПУДС-а.

Умро је 12. 3. пре тринаест година (1993) оставивши дубока трага у области историје уметности, ликовних и примењених уметности као и у области ликовне критике.

Мирјана Одавић